

PATVIRTINTA

Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos
direktoriaus 2015 rugpjūčio 25 d.
įsakymu Nr. V1-27

KLAIPĖDOS ADOMO BRAKO DAILĖS MOKYKLA
PRADINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO
UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programos trukmė – 3 metai.
3. Įgyvendinant Programą, mokomasi grupėje.
4. Klasėje, grupėje mokinių turi būti ne mažiau negu 12. Klasė, grupė gali būti dalijama į pogrupius.
5. Mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
 - 5.1. dailės dalykams pritaikytos klasės su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu.
 - 5.2. kompiuterinė, demonstracinė įranga;
 - 5.3. vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga bei priemonės;
 - 5.4. mokinių darbams eksponuoti pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga.
6. Baigusiems programą mokiniams rekomenduojama dailės ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą, specializuoto ugdymo krypties dailės programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programa), ar dailės neformaliojo vaikų švietimo programą.

II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA

7. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti, nuosekliai ir sistemingai ugdyti dailės srities meninius gebėjimus, individualumą, kultūrinį sąmoningumą, estetinę nuovoką, tenkinti dailės pažinimo ir raiškos poreikius.
8. Programos uždaviniai:
 - 8.1. atskleisti ir plėtoti mokinių kūrybinius ir meninės raiškos gebėjimus, puoselėti vaikų kūrybos spontaniškumą ir individualumą;
 - 8.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias dailės ugdymo formas;
 - 8.3. suteikti galimybę mokiniams plėsti vaizduojamąją patirtį, ją panaudoti savo išgyvenimų ar idėjų vaizdavimui;
 - 8.4. padėti išmokti naudotis pagrindinėmis dailės raiškos meninėmis bei techninėmis priemonėmis, domėtis savo krašto ir pasaulio kultūra, ugdyti supančio pasaulio įvairovės suvokimą.
9. Programą sudaro dailės pažinimo ir raiškos dalykas.

III SKYRIUS
DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA

10. Dailės pažinimo ir raiškos paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinius dailės raiškos įgūdžius.
11. Dailės pažinimo ir raiškos tikslas – ugdyti gebėjimus dailės priemonėmis perteikti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis.

12. Dailės pažinimo ir raiškos uždaviniai:
 - 12.1. ugdyti pradinius grafinės, spalvinės, erdvinės raiškos įgūdžius;
 - 12.2. formuoti pradinius įgūdžius, dirbant su skirtingomis medžiagomis bei priemonėmis, supažindinti su įvairiomis technikomis;
 - 12.3. ugdyti dailės kūrinio ar reiškinių suvokimo pradmenis, formuojant aplinkos stebėjimo, analizavimo įgūdžius, skatinti juos pritaikyti, įgyvendinant savo kūrybinius sumanymus.
13. Dailės pažinimo ir raiškos veiklos sritys:
 - 13.1. spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška;
 - 13.2. dailės pažinimas ir reflektavimas.
14. Dailės pažinimo ir raiškos mokymas:
 - 14.1. pirmais mokslo metais 6 valandos per savaitę, antrais – trečiais 8 valandos per savaitę;
 - 14.2. veiklos sritys gali būti integruojamos;
 - 14.3. gali būti sudarytos mobilios grupės;
 - 14.4. užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;
 - 14.5. derinami informaciniai ir kūrybiniai metodai;
 - 14.6. ugdymas individualizuojamas, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdomas pastabumas, nestandartiškas kūrybinis mąstymas, skatinama stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius.
15. Dailės pažinimo ir raiškos dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška	
Nuostata – įsitraukti į kūrybos procesą. Vizualizuoti savo idėjas piešiant, tapant ar lipdant. Išbandyti skirtingas medžiagas ir technikas. Pasitikėti savo meniniais gebėjimais ir drąsiai kurti. Domėtis savo krašto kultūra	
Esminis gebėjimas: kelti ir įgyvendinti vizualias idėjas, išbandant grafines, spalvines, erdvinės raiškos priemones bei technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti sumanymus, vizualias idėjas ar vaizduoti pasirinktus motyvus, komponuojant plokštumoje ar erdvėje.	1.1.1. Kelti ir vystyti vizualius sumanymus; 1.1.2. pasirinkti vaizdavimo motyvus; 1.1.3. stebėti ir analizuoti supančią aplinką; 1.1.4. semtis vizualių idėjų stebint tautodailės ir profesionaliojo meno kūrinius; 1.1.5. komponuoti erdvinės formas, motyvus ar atskirus elementus apibrėžtoje plokštumoje.
1.2. Naudotis elementariomis spalvinės, grafinės ir erdvinės raiškos techninėmis priemonėmis, įgyvendinti sumanymus, naudojant nesudėtingas technikas.	1.2.1. Atpažinti ir skirti elementarias piešimo bei grafikos priemones bei medžiagas, žinoti tradicinius jų naudojimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.2. skirti tradicines tapybines priemones bei dažus, žinoti pagrindines jų savybes, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.3. skirti pagrindines skulptūros bei keramikos priemones ir medžiagas, žinoti elementarius lipdybos ir konstravimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas.
1.3. Kuriant naudoti pagrindinius meninius raiškos elementus ir priemones.	1.3.1. Išgauti įvairių atspalvių maišant pagrindines, papildomas, chromatines bei achromatines spalvas. Pasirinkti spalvų derinius; 1.3.2. naudoti įvairias linijas, dėmes, formas, išgauti skirtingų tonų, tekstūrų; 1.3.1. lipdyti, konstruoti ir jungti įvairias erdvinės formas, bendrais bruožais perteikiant jų charakterį bei paviršių faktūras.

2. Veiklos sritis - dailės pažinimas ir reflektavimas	
Esminis gebėjimas – reflektuoti ir įsivertinti dailės, kultūros paminklus bei reiškinius, taikyti dailės pažinimo įgūdžius praktinėje veikloje ir gyvenime	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Susieti kūrinio nuotaiką su dailės raiškos priemonėmis.	2.1.1. Paaiškinti vartojamus elementarius meno ir dailės terminus; 2.1.2. atpažinti ir skirti pagrindines dailės rūšis, žanrus ir kai kurias technikas; 2.1.3. vartojant elementarias dailės sąvokas apibūdinti kūrinio keliamą įspūdį, nuotaiką, išvardinti pagrindines meninės raiškos priemones.
2.2. Įžvelgti tautodailėje, meniniame palikime ir šiuolaikiniame mene raiškos priemonių kaitą.	2.2.1. Išvardinti esminius tautodailės bruožus; 2.2.2. atpažinti lietuvių liaudies meno simbolius, juos paaiškinti; 2.2.3. atpažinti ir palyginti kai kuriuos skirtingų epochų meno kūrinius; 2.2.4. savais žodžiais apibūdinti pastebimus meninės raiškos skirtumus įvairiose epochose ir kultūrose.
2.3. Stebėti ir vertinti savo, kitų kūrybą bei pasiekimus parodose, meninėse akcijose, projektuose.	2.3.1. Pasirinkti ir išvardyti dailės kūrinio vertinimo kriterijus; 2.3.2. apibūdinti pasirinktus darbus, pagrįsti savo nuomonę.

16. Dailės pažinimo ir raiškos turinio apimtis:

16.1. Spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška:

16.1.1. Komponavimas plokštumoje, erdvinės formos kūrimas, formų komponavimas tarpusavyje; teminės kompozicijos, natūrmortas, peizažas, portretas, abstrakti, siužetinė kompozicija. Nesudėtingi funkcionalūs objektai. Natūra ir meninis vaizdas. Esminių natūros bruožų perteikimas. Kūrinio idėja, perteikiama nuotaika. Kūrybinės interpretacijos, remiantis natūra, tautodaile, profesionaliuoju menu;

16.1.1.2. Tapymas guašu, akvarele. Piešimas pieštuku, tušu, kreidelėmis, pastele, anglimi, sangina ir kt. Lipdyba iš molio, plastilino, gipso formavimas, erdvinių formų kūrimas lankstant, konstravimas iš įvairių medžiagų, papjė mažė. Karpymas, lankstymas, aplikacija, koliažas, grotazas, atspaudai, nesudėtingos grafikos technikos, įvairios mišrios bei eksperimentinės technikos ir kt.

16.1.1.3. Pagrindinių, papildomų chromatinių ir achromatinių spalvų maišymas, atspalviai, šiltos – šaltos, šviesios – tamsios spalvos, nuotaikos kūrimas spalvomis. Taškas, linija, dėmė, tonas, štrichas, tekstūra. Geometrinės ir gamtinės formos, paviršiaus charakteris, faktūra, reljefas, įspaudai, funkcionalios formos. Ritmas, statika – dinamika, simetrija – asimetrija, kontrastas – niuansas.

16.2. Dailės pažinimas ir reflektavimas. Menas mūsų aplinkoje. Menas kaip žaidimas. Dailės terminai. Dailės rūšys ir žanrai. Plastinės kalbos elementai. Meno epochos: senosios civilizacijos, didieji meno stiliai, modernus ir postmodernus menas. Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai. Tautodailė: formos, medžiagos, dekoras, ornamentas, spalvos. Dailės kūrinio analizės pradmenys.